

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

זרקור לאיראן

פברואר 2012 – בהמן 1390
לשבוע שבין 8/2/12 – 15/2/12
עורך: ד"ר רז צימט

במוקד אירועי השבוע:

- ✓ "תסריט ציוני חדש נגד איראן": תגובות איראניות לפיגועים נגד נציגויות ישראל בחו"ל
- ✓ שנה למעצר הבית של שני מנהיגי האופוזיציה הרפורמיסטית; עימותים נקודתיים בין תומכי האופוזיציה לכוחות הביטחון
- ✓ 30 מיליון איראנים בלי דוא"ל: השלטונות חסמו את הגישה לאתרי אינטרנט מובילים
- ✓ למרות מאמצי הממשלה: מחיר הדולר שוב מזנק; עליה נמשכת במחירי מוצרי המזון והדיור

עיקרי דברים:

תסריט ציוני חדש נגד איראן: תגובות איראניות לפיגועים נגד נציגויות ישראל בחו"ל

בכירים איראנים דחו השבוע בתוקף את טענות ישראל בנוגע למעורבות איראנית בשני הפיגועים נגד נציגויות ישראל בהודו ובגיאורגיה והאשימו את ישראל, כי היא שתכננה את הפיגועים על מנת להסית את דעת הקהל העולמית נגד איראן.

דובר משרד החוץ, ראמין מהמאגפרסת, דחה מכל וכל את הטלת האחריות לפיגועים על איראן וטען, כי "הציונים" הם שתכננו את הפיגועים על מנת לפגוע באיראן ובקשריה עם הודו וגיאורגיה.

חבר ועדת המג'לס למדיניות חוץ ולביטחון לאומי, ג'ואד ג'האנגירזאדה, טען, כי הפיצוצים בשתי הנציגויות הישראליות מבטאים את הסלידה העולמית מהציונים ובוצעו על-ידי ישראל עצמה או על-ידי קבוצה המתעבת את ישראל. בהתייחסו לטענות ראש הממשלה נתניהו בנוגע למעורבות איראן בפיגועים אמר חבר המג'לס, כי ישראל חוששת מפני איראן ומנסה להשפיע על השיחות העתידיות בנושא הגרעין בין איראן למערב. הוא הוסיף, כי לאחר שנכשלו ניסיונות הציונים להסית את העולם נגד איראן, הם מוכנים לשפוך את דמם שלהם על מנת להפנות את השנאה העולמית לישראל כנגד איראן.

חבר נוסף בוועדת המג'לס למדיניות חוץ ולביטחון לאומי, עוצ' חידר-פור, הגדיר את טענות ראש הממשלה בנוגע למעורבות האיראנית בפיגועים כדברי הבל, שנועדו להכשיר את הקרקע לפיגועי טרור נוספים מצד ישראל או למתקפה נגד איראן.

האתר תאבנאכ הזהיר אף הוא מכוונת ישראל לנצל את הפיגועים על מנת להסית נגד איראן. האתר גרס, כי הפיגועים תוכננו על-ידי ישראל במסגרת המערכה הפסיכולוגית, שהיא מנהלת נגד איראן. הצגת הפיגועים בתקשורת המערבית באופן שמזכיר את אופן חיסול מדעני הגרעין האיראנים נועדה, לדברי האתר, לאפשר לישראל לטעון, כי הם תוכננו על-ידי איראן כנקמה.

שנה למעצר הבית של שני מנהיגי האופוזיציה הרפורמיסטית; עימותים נקודתיים בין תומכי האופוזיציה לכוחות הביטחון

תומכי האופוזיציה הרפורמיסטית קיימו השבוע (14 פברואר) תהלוכות מחאה שקטות במספר ערים בטהראן במלאת שנה לתהלוכות, שקיימה האופוזיציה הרפורמיסטית ב-14 בפברואר בתמיכה בהתקוממויות העממיות במצרים ובתוניסיה, ולמעצר הבית בו נתונים שני מנהיגי האופוזיציה הרפורמיסטית, מיר-חסיין מוסוי ומהדי כרובי.

במהלך ה-14 בפברואר דיווחו תומכי האופוזיציה על עימותים נקודתיים בין מפגינים לכוחות ביטחון הפנים במרכז טהראן ועל מספר מפגינים שנעצרו. כוחות הביטחון ואנשי מיניסטרויון המודיעין היו ערוכים במהלך היום בכוחות מתוגברים במרכז טהראן ובאוניברסיטת טהראן על מנת למנוע הפרות סדר.

ערב יום השנה למעצר הבית של שני מנהיגי האופוזיציה הרפורמיסטית דיווחו מקורות באופוזיציה על הגברת הלחץ מצד השלטונות על בני משפחותיהם של מוסוי וכרובי. כוחות הביטחון יצרו קשר עם בנותיו של מוסוי ואיימו לעצור אותן ולהעבירן למקום

מעצר חשאי. בנוסף נאסר על אחת מבנותיו של מוסוי להמשיך בעבודתה כמרצה לאומנות באוניברסיטת אלזהרא לנשים בטהראן.

בשבוע שעבר פרסמו ילדיהם של מוסוי וכרובי הצהרה פומבית, שבה מחו על המשך מעצר הבית בו נתונים הוריהם וקראו לשחרורם המידי. במקביל העניקה פאטמה כרובי ריאיון לאתר הרפורמיסטי ג'רס בו ציינה, כי בעלה אופטימי ביחס לעתיד "התנועה הירוקה" באיראן. היא עדכנה, כי בעלה נמצא בתנאי בידוד וכי הרופאים המטפלים בו הם אנשי אמונו של משרד המודיעין.

30 מיליון איראנים בלי דוא"ל: השלטונות חסמו את הגישה לאתרי אינטרנט מובילים

שלטונות איראן חסמו בסוף השבוע שעבר את הגישה לאתרי אינטרנט מובילים, ובהם כל שירותי חברת Google (ובכללם מנוע החיפוש ושירות הדואר האלקטרוני Gmail) וחברת Yahoo. בלוגרים איראנים רבים דיווחו, כי חסימת האתרים המאובטחים באמצעות פרוטוקול SSL הביאה גם לקשיים בגלישה בפייסבוק ובחלק מאתרי הבנקים והסחר האלקטרוני.

הסיבה לחסימה אינה ברורה. חסימת הגישה לאתרים עשויה להיות קשורה להערכות הנמשכת להשמשת רשת האינטרנט הלאומית הסגורה הצפויה, לטענת שלטונות איראן, בחודשים הקרובים. גורמים המזוהים עם מתנגדי המשטר ועם האופוזיציה הרפורמיסטית העריכו, כי המגבלות על גלישה באתרים המובילים הוטלו על-ידי השלטונות משיקולים ביטחוניים הקשורים להערכות המשטר לאירועי יום המהפכה (11 בפברואר 2012), לתהלוכות המחאה ב-14 בפברואר ולבחירות למג'לס הצפויות ב-2 במרץ. בראשית השבוע דווח על הקלה מסוימת בגלישה באינטרנט בחלק מהאזורים באיראן.

גורמים בחברת התקשורת הממשלתית ובארגון לטכנולוגיית מידע הכחישו כל קשר לחסימה וטענו, כי הם אינם מודעים לבעיה. בהתייחסות עקיפה לבעיות הגלישה, בהן נתקלו אזרחי איראן במהלך הימים האחרונים, אמר השבוע חבר הועדה האחראית לסינון אתרי אינטרנט, כי שלטונות איראן מסתייגים מהשימוש הנרחב בגוגל בקרב האזרחים, כיוון שמנוע חיפוש זה משמש את אויבי איראן, ובראשם ה-CIA.

חסימת הגישה לאינטרנט עוררה זעם רב בקרב גולשים איראנים, שהלינו על כך, שהבעיה פוגעת קשות בעבודתם ומסבה להם הפסדים כספיים ניכרים. אחד הגולשים המליץ בלעג לחזור לשימוש בדואר שליחים או ביוני דואר, המאפשרים, לדבריו, שירות מהיר ובטוח יותר מאשר גלישה באינטרנט האיראני.

כמה אתרים איראנים מתחו, אף הם, ביקורת חריפה על התנהלות השלטונות במהלך סוף השבוע ודרשו מהם להסביר לאזרחים מדוע נחסמה גישתם של למעלה מ-30 מיליון איראנים לאתרים המובילים. האתר עצר-י איראן גרס, כי ניתוק שירותי הדואר האלקטרוני ללא הודעה מוקדמת מבטא חוסר כבוד מצד הממשלה כלפי מיליוני אזרחים, וכי השלטונות היו צריכים לעדכן את הציבור בנוגע לכוונה לחסום את שירותי האינטרנט כפי שהם מעדכנים מראש בנוגע להשבתות חשמל יזומות.

יו"ר המרכז למחקרים של המג'לס, אחמד תוכלי, מתח אף הוא ביקורת על חסימת אתרי האינטרנט וטען, כי היא מזיקה הן לאזרחים והן למשטר. בראיון לסוכנות הידיעות "מהר" אמר חבר המג'לס, כי חסימת אתרים ושירותים ללא הודעה מוקדמת מסבה מורת רוח לאזרחים ומעודדת אותם להשתמש באמצעים המאפשרים להתגבר על החסימה, דבר הפוגע ביעילותה.

למרות מאמצי הממשלה: מחיר הדולר שוב מזנק; עליה נמשכת במחירי מוצרי המזון והדיור

על אף ניסיונות השלטונות לרסן את העלייה החדה בשער הדולר ביחס לריאל שב זינק השבוע שער המטבע האמריקאי והוא נמכר בתמורה ל-19,200 ריאל. סוכנות הידיעות "מהר" דיווחה, כי סוחרי המט"ח מציגים אומנם על גבי דוכני המט"ח את שערו היציג של הדולר (12,260 ריאל) אך מסרבים למכור ללקוחותיהם דולרים בשער זה.

היומון ג'מהורי-י אסלאמי העריך, כי העלייה הנמשכת במחיר הדולר נובעת מדרישה גוברת למט"ח מצד יבואנים הנדרשים לשלם במזומן עבור סחורות מיובאות כתוצאה מהסנקציות הבינלאומיות המוטלות על הסקטור הבנקאי האיראני.

בתוך כך הודיע השבוע ראש אגף התכנון בלשכת סגן הנשיא לתכנון אסטרטגי, דאוד מנזור, כי תוכנית הממשלה להשמיט ארבעה אפסים מהמטבע הלאומי הושלמה ותבצע בראשית שנת 1393 האיראנית (מרץ 2014). ועדת הכלכלה של הממשלה השלימה את התיקונים האחרונים בתוכנית והעבירה אותה לחתימת הנשיא. לאחר מכן אמורה התוכנית לעבור לאישור המג'לס.

בינתיים נמשכת העלייה החדה במחירים. מחירו של בשר אדום בצפון טהראן הגיע בימים האחרונים לרמה חסרת תקדים של 40,000 תומאן לקילו (כ-33 דולרים). סוכנות הידיעות "מהר" פרסמה השבוע נתונים עדכניים בנוגע לעלויות המחירים מאז תחילת השנה האיראנית הנוכחית (מרץ 2011). על-פי נתונים אלה עלו מחירי מוצרי המזון פי שניים עד שלושה, מחירי הביגוד עלו בשיעור של 30%, שירותי התחבורה התייקרו פי שניים לפחות (מחירי כרטיסי האוטובוסים התייקרו פי עשרה) ומחירי הדיור התייקרו בשיעורים של 10 עד 20 אחוזים. האתר אפתאז ניז תהה השבוע, כיצד מתכוונת

הממשלה להתמודד עם עליית המחירים החדה בשעה שהיא ממשיכה להכחיש את עליית המחירים.

תסריט ציוני חדש נגד איראן: תגובות איראניות לפיגועים נגד נציגויות ישראל בחו"ל

בכירים איראנים דחו השבוע בתוקף את טענות ישראל בנוגע למעורבות איראנית בשני הפיגועים נגד נציגויות ישראל בהודו ובגיאורגיה והאשימו את ישראל, כי היא שתכננה את הפיגועים על מנת להסית את דעת הקהל העולמית נגד איראן.

דובר משרד החוץ, ראמין מהמאנפרסת (Ramin Mehmanparast), דחה מכל וכל את הטלת האחריות לפיגועים על איראן וטען, כי "הציונים" הם שתכננו אותם על מנת לפגוע באיראן ובקשריה עם הודו ובגיאורגיה. הוא הצהיר, כי "המשטר הציוני" נוקט בטרור ובהרפתקנות מסוכנת על מנת להאריך את "חיי הבלתי-לגיטימיים". הוא הוסיף, כי איראן היא הקורבן הגדול ביותר של פעולות טרור וכי ישראל מנסה להסיט את דעת הקהל העולמית מפעילות הטרור, שהיא מבצעת בשטחים ונגד מדענים איראנים (מהר, 13 פברואר 2012).

חבר ועדת המג'לס למדיניות חוץ ולביטחון לאומי, ג'ואד ג'האנגירזאדה (Javad Jahangirzadeh), טען, כי הפיצוצים בשתי הנציגויות הישראליות מבטאים את הסלידה העולמית מהציונים ובוצעו על-ידי ישראל עצמה או על-ידי קבוצה המתעבת את ישראל. בהתייחסו לטענות ראש הממשלה נתניהו בנוגע למעורבות איראן בפיגועים אמר חבר המג'לס, כי "המשטר הציוני" פוחד מאיראן ומבקש להשפיע על השיחות העתידיות בין איראן למערב בסוגיית הגרעין. בראיון לסוכנות הידיעות מהר אמר ג'האנגירזאדה, כי הציונים ניסו בשנים האחרונות להסית את העולם נגד איראן, ולאחר שנכשלו בכך הם מוכנים לשפוך את דמם שלהם כדי להפנות את האשמה לכיוון איראן. ישראל מנסה להסתיר את השנאה כלפיה בקרב עמי העולם ולהפנותה כנגד איראן (מהר, 13 פברואר 2012).

חבר נוסף בוועדת המג'לס למדיניות חוץ ולביטחון לאומי, עוצ' חידר-פור (Avaz Heydar-pour), הגדיר את טענות ראש הממשלה בנוגע למעורבות איראן בפיגועים כדברי הבל, שנועדו להכשיר את הקרקע לפיגועי טרור נוספים מצד ישראל או למתקפה נגד איראן. הוא טען, כי איראן מתנגדת לפיגועי טרור המנוגדים להלכה האסלאמית (מהר, 13 פברואר 2012).

האתר תאבנאכ הזהיר אף הוא מכוונת ישראל לנצל את הפיגועים כדי להסית נגד איראן. במאמר פרשנות, שפרסם האתר בעקבות הפיגועים נגד נציגויות ישראל, נכתב, כי הם תוכננו על-ידי ישראל במסגרת המערכה הפסיכולוגית, שהיא מנהלת נגד איראן. הפיגועים הוצגו בתקשורת המערבית באופן שמזכיר את חיסול מדעני הגרעין האיראנים (הצמדת מטען חבלה לרכבים) על מנת שיהיה ניתן לטעון שהם תוכננו על-ידי איראן כנקמה על חיסול המדענים. לאחר שאף אחד לא האמין לטענה האמריקאית בנוגע למעורבות איראן בכוונה להתנקש בחיי השגריר הסעודי בושינגטון, היה צורך בתסריט חדש ומשכנע יותר, שיאפשר להסית את דעת

הקהל נגד איראן. עורכי האתר קראו לשלטונות להמשיך ולעקוב אחר ההתפתחויות בפרשה, כיוון ש"תסריט" זה צפוי להימשך (תאבנאכ, 13 פברואר 2012).

שנה למעצר הבית של שני מנהיגי האופוזיציה הרפורמיסטית; עימותים נקודתיים בין תומכי האופוזיציה לכוחות הביטחון

תומכי האופוזיציה הרפורמיסטית קיימו השבוע (14 פברואר 2012) תהלוכות מחאה שקטות במספר ערים בטהראן במלאת שנה לתהלוכות, שקיימה האופוזיציה הרפורמיסטית ב-14 בפברואר בתמיכה בהתקוממויות העממיות במצרים ובתוניסיה, ולמעצר הבית בו נתונים שני מנהיגי האופוזיציה הרפורמיסטית, מיר-חסיין מוסוי (Mir-Hossein Mousavi) ומהדי כרובי (Mehdi Karoubi). שני המנהיגים הושמו במעצר בית בסמוך לתהלוכות שהתקיימו בשנה שעברה ומאז הם נתונים במעצר לצד נשותיהן, זהרה רהנוארד (Zahra Rahnvard) ופאטמה כרובי (Fatemeh Karoubi).

משמאל לימין: כרובי, מוסוי, אשת מוסוי ואשת כרובי

במהלך ה-14 בפברואר דיווחו תומכי האופוזיציה על עימותים נקודתיים בין מפגינים לכוחות ביטחון הפנים במרכז טהראן. על-פי דיווחים אלה נעצרו מספר מפגינים. לקראת התהלוכות דווח על הערכות חריגה של כוחות ביטחון הפנים במקומות מרכזיים במרכז טהראן ומחוץ לאוניברסיטת טהראן וכן על נוכחות אנשי מיניסטרויון המודיעין בבניינים ברחבי הקמפוס. בסוף השבוע שעבר איים מושל טהראן, מרתזא תמדן (Morteza Tamaddon), לפעול בכוח נגד כל ניסיון להפר את הסדר במהלך ה-14 בפברואר. הוא ציין, כי הקריאות מצד "האופוזיציה האנטי-מהפכנית" להפגין נועדו לצרכי תעמולה על רקע ההשתתפות העממית הנרחבת בתהלוכות יום המהפכה (11 פברואר) וכי כוחות הביטחון בטהראן ערוכים להתמודד עם כל התפתחות (ג'רס, 11 פברואר 2012).

הערכות כוחות ביטחון הפנים בטהראן, מתוך:
<http://irangreenvoice.com>, 14 פברואר

ערב יום השנה למעצר הבית של שני מנהיגי האופוזיציה הרפורמיסטית דיווחו מקורות באופוזיציה על הגברת הלחץ מצד השלטונות על בני משפחותיהם של מוסוי וכרובי. האתר "כלמה" (Kalemeh), המזוהה עם תומכי מוסוי, דיווח, כי כוחות הביטחון יצרו קשר עם בנותיו של מוסוי ואיימו לעצור אותן ולהעבירן לבית כלא או למעצר במקום אחר בו לא יהיה לאף אחד מידע בנוגע לגורלן. בנוסף נאסר על אחת מבנותיו של מוסוי להמשיך בעבודתה כמרצה לאומנות באוניברסיטת "אל-זהרא" (Al-Zahra) לנשים בטהראן (כלמה, 9 פברואר 2012).

בשבוע שעבר פרסמו ילדיהם של מוסוי וכרובי הצהרה פומבית, שבה מחו על המשך מעצר הבית הבלתי-חוקי בו נתונים הוריהם וקראו לשחרורם המיידי. בהצהרה נכתב, כי למעט מספר מוגבל של שיחות טלפון וביקורים בפיקוח השלטונות נמנע ממוסוי וכרובי כל קשר עם העולם החיצוני. ילדי מוסוי וכרובי הביעו דאגה לשלומם ולביטחונם של הוריהם וקראו לאזרחי איראן ולשוחרי החירות בעולם להתגייס למען שחרורם (כלמה, 7 פברואר 2012).

במקביל העניקה פאטמה כרובי ריאיון לאתר הרפורמיסטי ג'רס (Jaras) בו ציינה, כי בעלה אופטימי ביחס לעתיד "התנועה הירוקה" באיראן. כרובי סבור, כי תם עידן הממשלות הרודניות וכי אין להן כל ברירה אלא ליישם רפורמות עמוקות בכיוון של העברת השלטון לידי האזרחים. היא עדכנה, כי בעלה נמצא בתנאי בידוד וכי הרופאים המטפלים בו הם אנשי אמונו של משרד המודיעין (ג'רס, 9 פברואר 2012).

30 מיליון איראנים בלי דוא"ל: השלטונות חסמו הגישה לאתרי אינטרנט מובילים

שלטונות איראן חסמו בסוף השבוע שעבר את הגישה לאתרי אינטרנט מובילים, ובהם כל שירותי חברת Google (ובכללם מנוע החיפוש ושירות הדואר האלקטרוני Gmail) וחברת Yahoo. בלוגרים איראנים רבים דיווחו, כי חסימת האתרים המאובטחים באמצעות פרוטוקול SSL הביאה גם לקשיים בגלישה בפייסבוק ובחלק מאתרי הבנקים והסחר האלקטרוני.

הסיבה לחסימה אינה ברורה. חסימת הגישה לאתרים עשויה להיות קשורה להערכות הנמשכות להשמשת רשת האינטרנט הלאומית הסגורה הצפויה, לטענת שלטונות איראן, בחודשים הקרובים. גורמים המזוהים עם מתנגדי המשטר ועם האופוזיציה הרפורמיסטית העריכו, כי המגבלות על גלישה באתרים המובילים הוטלו על-ידי השלטונות משיקולים ביטחוניים הקשורים להערכות המשטר לאירועי יום המהפכה (11 בפברואר), לתהלוכות המחאה ב-14 בפברואר ולבחירות למג'לס הצפויות ב-2 במרץ. בראשית השבוע דווח על הקלה מסוימת בגלישה באינטרנט בחלק מהאזורים באיראן.

גורמים בחברת התקשורת הממשלתית ובארגון לטכנולוגיית מידע הכחישו כל קשר לחסימה וטענו, כי הם אינם מודעים לבעיה. סוכנות הידיעות "מהר" (Mehr) דיווחה ביום שבת (11 בפברואר 2012), כי כל ניסיונותיה להשיג הסברים מצד גופי התקשורת הממשלתיים בנוגע לחסימת הגישה לאתרים עלו בתוהו. מנכ"ל הארגון לטכנולוגיית מידע, סעיד מהדיון (Sa'id Mahdiyoun), ציין, כי הוא אינו מודע לבעיה ואמר כי הנושא נמצא באחריות חברת התקשורת הלאומית. בכיר בחברת התקשורת טען, אף הוא, כי הוא אינו מודע לבעיות בגישה לשירותי דואר אלקטרוני. הוא ציין, כי לחברה אין כל קשר לבעיות תוכן באינטרנט וכי הנושא נמצא באחריות הארגון לטכנולוגיית מידע.

בהתייחסות עקיפה לבעיות הגלישה, בהן נתקלו אזרחי איראן במהלך הימים האחרונים, אמר השבוע חבר הוועדה האחראית לסינון אתרי אינטרנט, מחמד-רזא אקא-מירי (Mohammad Reza Aqamiri), כי שלטונות איראן מסתייגים מהשימוש הנרחב ב"גוגל" בקרב אזרחי המדינה, כיוון שמנוע חיפוש זה משמש את אויבי איראן, ובראשם ה-CIA (מהר, 13 בפברואר 2012).

חסימת הגישה לאינטרנט עוררה זעם רב בקרב גולשים איראנים. כמה אתרים איראנים מתחו, אף הם, ביקורת חריפה על התנהלות השלטונות בעניין ודרשו מהם להסביר לאזרחים מדוע נחסמה גישתם של למעלה מ-30 מיליון איראנים לאתרים המובילים (תאבנאכ, 11 בפברואר 2012). האתר עצר-י איראן (Asr-e Iran) גרס, כי ניתוק שירותי הדואר האלקטרוני ללא הודעה מוקדמת מבטא חוסר כבוד מצד הממשלה כלפי מיליוני אזרחים איראנים. כשם שהשלטונות מעדכנים את הציבור לפני השבתות חשמל, היה עליהם לעדכנו גם בנוגע לכוונה לחסום את שירותי האינטרנט (עצר-י איראן, 13 בפברואר 2012).

גולשים רבים הביעו את כעסם על השלטונות בגין השיבושים הקשים, שנגרמו להם כתוצאה מחסימת הגישה לאתרים, והלינו על כך, שהחסימה אף גורמת להם להפסדים כספיים ניכרים. סטודנטים וחוקרים באוניברסיטאות טענו, כי העדר גישה לשירותי הדואר האלקטרוני פוגע קשות בעבודתם האקדמית ומונעת מהם לקיים את קשריהם החיוניים עם חוקרים ומוסדות מחקר בחו"ל. אם דבר כזה היה מתרחש בארצות-הברית, כתב אחד הגולשים, כל אמצעי התקשורת האיראנים היו מדווחים על העוול הנגרם לאזרחי אמריקה. גולש אחר המליץ בלעג להפסיק את השימוש בדואר אלקטרוני ולחזור לדואר שליחים או ליוני דואר, שבאמצעותם ניתן

לקבל שירות מהיר יותר מאשר בגלישה באינטרנט האיראני וגם להבטיח, שאף אחד לא יפתח את המכתבים הנשלחים על-ידי האזרחים.

יו"ר המרכז למחקרים של המג'לס, אחמד תוכלי (Ahmad Tavakoli), מתח אף הוא ביקורת על חסימת אתרי האינטרנט וטען, כי היא מזיקה הן לאזרחים והן למשטר. בראיון לסוכנות הידיעות "מהר" אמר חבר המג'לס, כי גם אם החסימה מוצדקת מסיבות ביטחוניות, הרי שעל השלטונות לספק הבהרות לאזרחים בעניין זה על מנת שלא לפגוע באמון הציבור. חסימת אתרים וניתוק שירותים, בהם עושים רוב האזרחים שימוש, ללא הודעה מוקדמת ומבלי לספק להם תחליף מקומי מסבים מורת רוח לאזרחים המשכילים ומעודדים אותם להפר את החוק ולהשתמש באמצעים המאפשרים להתגבר על החסימה. כתוצאה מכך גם נפגעת יעילות החסימה, אמר תוכלי (מהר, 12 פברואר 2012).

למרות מאמצי הממשלה: מחיר הדולר שוב מזנק; עליה נמשכת במחירי מוצרי המזון והדיור

על אף ניסיונות השלטונות לרסן את הזינוק החד בשער הדולר ביחס לריאל האיראני שב השבוע שער המטבע האמריקאי וזינק לרמה של 19,200 ריאל לדולר בשוק החופשי. סוכנות הידיעות מהר (Mehr) דיווחה, כי סוחרי המט"ח מציגים אומנם על גבי דוכני המט"ח את שער היציג של הדולר, כפי שנקבע על-ידי הבנק המרכזי, אך מסרבים למכור ללקוחותיהם דולרים בשער זה. אחד הסוחרים אמר לכתב "מהר", כי רוב הלקוחות הפונים לדוכני המט"ח מבקשים לקבל מידע בנוגע למחירי הדולר ואינם מעוניינים לקנות או למכור דולרים (מהר, 12 פברואר 2012).

יזכר, כי בסוף ינואר הודיע הבנק המרכזי על פיחות של 8.5 אחוזים בשער הריאל וקבע את שער היציג של הדולר על 12,260 ריאל לדולר. נגיד הבנק המרכזי הודיע, כי סוחרי המט"ח בשוק החופשי יוכלו לסחור בדולר במחיר הגבוה ב-3 עד 5 אחוזים לכל היותר מהשער היציג והזהיר מפני שלילת רישיונם של סוחרים, שימכרו דולרים בשער גבוה יותר. במקביל הודיע הבנק המרכזי על העלאת גובה הריבית במשק על מנת לעודד אזרחים להשקיע את כספם בתוכניות חיסכון בבנקים במקום ברכישת מט"ח.

היומון ג'מהורי-אסלאמי (Jomhuri-ye Eslami) העריך השבוע, כי העלייה הנמשכת במחיר הדולר נובעת מדרישה גוברת למט"ח מצד יבואנים הנדרשים לשלם במזומן עבור סחורות

מיובאות כתוצאה מהסנקציות הבינלאומיות המוטלות על הסקטור הבנקאי האיראני. היומון קרא לבנק המרכזי לפעול בשיתוף עם יתר רשויות המדינה על מנת להבטיח את צרכי היבואנים ולהימנע מהזרמת מט"ח לשוק לצרכים שאינם חיוניים עבור המדינה (ג'מהורי-אסלאמי, 14 פברואר 2012).

בתוך כך הודיע השבוע ראש אגף התכנון בלשכת סגן הנשיא לתכנון אסטרטגי, דאוד מנזור (Davud Manzur), כי תוכנית הממשלה להשמיט ארבעה אפסים מהמטבע הלאומי הושלמה ותבצע בראשית שנת 1393 האיראנית (מרץ 2014). ועדת הכלכלה של הממשלה השלימה את התיקונים האחרונים בתוכנית והעבירה אותה לחתימת הנשיא אחמדינז'אד. לאחר מכן אמורה התוכנית לעבור לאישור המג'לס. מנזור הביע תקווה, כי יישום התוכנית יקל על ביצוע עסקאות כספיות במשק ויאפשר לאזרחים לבצע את עסקיהם ללא צורך בכמויות גדולות של שטרות ומטבעות (אלף, 12 פברואר 2012).

התוכנית להשמטת אפסים מהמטבע המקומי הועלתה לפני כשנתיים וחצי במסגרת המאמצים להתמודד עם משבר האינפלציה, שפגע קשות בערכו של המטבע האיראני בשנים האחרונות. באפריל 2011 הודיע שר הכלכלה, שמש אל-דין חסיני (Shamsoldin Hosseini), כי בכוונת הממשלה ליישם את התוכנית במהלך השנה הקרובה. תומכי התוכנית להשמטת אפסים מהמטבע המקומי טוענים, כי להשמטת האפסים תהיה השפעה חיובית על בלימת האינפלציה, כשם שהיה במדינות נוספות, שנקטו בצעד דומה, כדוגמת תורכיה. מתנגדי התוכנית, לעומת זאת, טוענים, כי בהעדר שינוי במדיניות הכלכלית הממשלתית לא תהיה לרפורמה השפעה של ממש על ריסון האינפלציה.

במהלך השנה האחרונה קיים הבנק המרכזי באמצעות אתר האינטרנט הרשמי שלו סקר דעת קהל, שנועד לקבוע את שמו של המטבע הלאומי לאחר הרפורמה. מתוצאות הסקר עולה, כי רוב האזרחים מעדיפים את השם פארסי (Parsi) כתחליף לשם ריאל המשמש את המטבע האיראני משנות השלושים של המאה הקודמת. עדיין לא ברור, עם זאת, האם שם זה אכן יאומץ בסופו של דבר.

בינתיים נמשכת העלייה החדה במחירים. מחירו של בשר אדום בצפון טהראן הגיע השבוע לרמה חסרת תקדים של 40,000 תומאן לקילו (כ-33 דולרים). התקשורת האיראנית דיווחה בימים האחרונים על עליה נמשכת במחירי מוצרי היסוד, ובהם: מוצרי חלב, אורז ודגנים, וכן במחירי הדיור. על-פי נתונים, שפורסמו השבוע על-ידי סוכנות הידיעות "מהר", עלו מחירי מוצרי המזון מתחילת השנה האיראנית הנוכחית (מרץ 2011) בשיעור של פי שניים עד שלושה ביחס לחלק מהמוצרים בעוד שמוצרי החלב התייקרו בשיעור של 35%; מחירי הביגוד עלו בשיעור של 30% לפחות; מחירי התחבורה עלו בשיעור של 100% ביחס לחלק משירותי התחבורה הציבורית בעוד שמחירי כרטיסי האוטובוסים עלו מ-20 תומאן בתחילת השנה ל-200 תומאן כיום; ובתחום הדיור עלו מחירי השכירות בשיעור של 19% ומחיר רכישת דירה עלה ב-10% לפחות (מהר, 14 פברואר 2012).

במקביל דווח על מחסור במוצרי מזון על רקע העלייה במחיר הדולר, הקשיים ביבוא והביקוש הגובר למוצרי יסוד לקראת ראש השנה האיראני (21 מרץ). אתר החדשות אפתאז ניזח תהה השבוע, כיצד מתכוונת הממשלה להתמודד עם העלייה החדה במחירי המוצרים בשעה שהיא ממשיכה להכחיש את עליית המחירים (אפתאז ניזח, 13 פברואר 2012).

תמונות השבוע: תהלוכות יום השנה ה-33 למהפכה האסלאמית בטהראן

Photo : Mohammad Azizi

FARS NEWS AGENCY

Photo : Hamed Jafarnejad

FARS NEWS AGENCY

Photo:Mahmood Hosseini

FARS NEWS AGENCY

Photo : Amir hashem Dehghani

FARS NEWS AGENCY

Photo:Mahmood Hosseini

FARS NEWS AGENCY

Photo :Meghdad Madadi

FARS NEWS AGENCY

Photo:Mahmood Hosseini

FARS NEWS AGENCY

Photo : Hassan Mousavi

FARS NEWS AGENCY

Photo : Hassan Mousavi

FARS NEWS AGENCY

MEHR

MEHR

MEHR